

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu
k zákonu o státní službě

Závěr č. 6

**ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu
o státní službě ze dne 3. června 2016**

Plat státního zaměstnance v době od marného uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, do skončení služebního poměru státního zaměstnance

Státnímu zaměstnanci přísluší od okamžiku marného uplynutí doby 6 měsíců, po kterou může být zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 zákona o státní službě, do okamžiku skončení služebního poměru plat ve výši 80 % měsíčního platu, protože se postavení státního zaměstnance fakticky nemění a státní zaměstnanec i nadále nevykonává službu.

Odůvodnění

Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě se zabýval otázkou, v jaké výši státnímu zaměstnanci přísluší plat v době od okamžiku marného uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, do okamžiku skončení služebního poměru státního zaměstnance.

Podle § 62 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „zákon o státní službě“), nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 61 odst. 1 písm. b) až g) nebo § 61 odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, protože žádné vhodné není volné, nebo nemůže-li být v případech uvedených v § 70 odst. 3 zařazen na volné služební místo, zařadí se mimo výkon služby, nejdéle však na 6 měsíců. Ode dne zařazení mimo výkon služby činí plat státního zaměstnance 80 % měsíčního platu.

Podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě služební orgán rozhodne o skončení služebního poměru, uplynula-li marně doba, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů.

Podle § 72 odst. 4 zákona o státní službě služební poměr skončí uplynutím doby uvedené v rozhodnutí; tato doba počíná plynout ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a činí v případě podle § 72 odstavce 1 písm. d) 10 dnů.

Stanovil-li zákonodárce v zákoně o státní službě zcela přesně výši platu, která náleží státnímu zaměstnanci po dobu zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, mohou určité pochyby nastat ohledně určení výše platu, která náleží státnímu zaměstnanci od okamžiku marného uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, do okamžiku skončení služebního poměru.

Ačkoliv se postavení státního zaměstnance okamžikem marného uplynutí doby, po kterou byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, do okamžiku skončení služebního poměru fakticky nemění, protože státní zaměstnanec ani nadále nevykonává službu, z právního hlediska dochází k takové změně, kdy marným uplynutím doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby, službu již v rámci stávajícího služebního poměru vykonávat nebude moci (s jedinou výjimkou, byl-li by zařazen nebo jmenován na jiné služební místo na základě výběrového řízení). Takový výklad je možno dovodit ze souvisejících ustanovení zákona o státní službě, z nichž vyplývá, že služební orgán rozhodne o skončení služebního poměru, nastane-li některý zákonem předvídaný důvod uvedený v § 72 odst. 1 zákona o státní službě. Služební orgán nemá nezbytný prostor pro správní úvahu, a proto se v rámci své rozhodovací činnosti omezí toliko na posouzení skutečnosti, zda důvod pro skončení služebního poměru existuje (srov. i Pichrt, J. a kol. Zákon o státní službě. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015, s. 213).

Doba od okamžiku marného uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, do okamžiku skončení služebního poměru státního zaměstnance, je sice omezená, ale její skutečnou délku nelze předjímat, protože v sobě zahrnuje vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru a jeho doručení, přičemž služební poměr skončí uplynutím doby 10 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Samotná konstrukce ustanovení § 72 odst. 4 zákona o státní službě tak de facto, vzdor ustanovení § 168 odst. 2 zákona o státní službě, podle kterého odvolání ve věcech státní služby nemá odkladný účinek, přiznává případnému odvolání proti rozhodnutí o skončení služebního poměru odkladný účinek.

Nejen pro možný rozpor s dikcí ustanovení § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě nelze vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru uspíšit a vydat je ještě v době zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů. Rozhodnutím dotčený státní zaměstnanec by mohl právem namítat, že zákonem stanovená doba 6 měsíců nebyla služebním orgánem účelně využita k hledání jiného vhodného volného služebního místa a že služební orgán nedůvodně a v předstihu předjímá rozhodnutí, přičemž důvod pro jeho vydání v daném okamžiku nenastal.

Státní zaměstnanec je zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů na základě rozhodnutí služebního orgánu vydaného v rámci řízení ve věcech služby podle § 159 odst. 1 písm. e) zákona o státní službě. Podle § 62 odst. 2 zákona o státní službě ode dne zařazení mimo výkon služby činí plat státního zaměstnance 80 % měsíčního platu. Vzhledem k tomu, že postavení státního zaměstnance se fakticky nemění, protože v době zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů službu nevykonával a po marném uplynutí doby, po kterou byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, službu již v rámci stávajícího služebního poměru vykonávat nebude moci, (tzn., že státního zaměstnance již nebude možné zařadit na volné služební místo postupem podle § 24 odst. 5 zákona o státní službě; zařazení nebo jmenování na jiné služební místo na základě výběrového řízení postupem podle § 49 nebo § 51 a n. zákona o státní službě je přípustné), činí i nadále, tj. od okamžiku marného uplynutí doby 6 měsíců, po kterou může být zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 zákona o státní službě, do skončení služebního poměru, plat státního zaměstnance 80 % měsíčního platu.

Nad rámec tohoto závěru poradní sbor konstatoval, že z právního hlediska dochází v postavení státního zaměstnance k takové změně, kdy marným uplynutím doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby, službu již v rámci stávajícího služebního poměru vykonávat nebude moci, tzn., že státního zaměstnance již nebude možné zařadit na volné služební místo postupem podle § 24 odst. 5 zákona o státní službě (zařazení nebo jmenování na jiné služební místo na základě výběrového řízení postupem podle § 49 nebo § 51 a n. zákona o státní službě je přípustné).

Uvedený závěr lze dovozovat rovněž z formulačních rozdílů, ke kterým se zákonodárce uchýlil v rámci úpravy jednotlivých ustanovení týkajících se platu při zařazení mimo výkon služby, a to jednak v ustanovení § 62 odst. 2, a odlišně v ustanovení § 63 odst. 2, § 64 odst. 2 a § 65 odst. 2 zákona o státní službě. Zatímco v případě ustanovení § 62 odst. 2, které se týká úpravy platu v době zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů,

vymezil pouze okamžik, od kterého náleží státnímu zaměstnanci plat 80% měsíčního platu, tak v případě ustanovení § 63 odst. 2, které se týká úpravy platu v době zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, ustanovení § 64 odst. 2, které se týká úpravy platu v době zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci, a ustanovení § 65 odst. 2, které se týká úpravy platu v době zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby, přesně specifikoval dobu, po kterou státnímu zaměstnanci přísluší, resp. nepřísluší plat. Vzhledem k tomu, že v případě ustanovení § 62 odst. 2 zákona o státní službě je vymezen pouze okamžik počátku doby, od kterého činí plat státního zaměstnance 80 % měsíčního platu, tj. ode dne zařazení mimo výkon služby, tak nejzazším okamžikem této doby, do kterého činí plat státního zaměstnance 80 % měsíčního platu, je buď okamžik, kdy opět státní zaměstnanec začne vykonávat službu, nebo okamžik kdy jeho služební poměr skončí.

---

poznámka k 1. 7. 2019:

Tento závěr poradního sboru nebyl změnami zákona o státní službě dotčen.

Pouze přijetím zákona č. 144/2017 Sb. došlo ke změně ve stanovení okamžiku skončení služebního poměru státního zaměstnance rozhodnutím služebního orgánu podle § 72 odst. 4 zákona o státní službě.

Podle právní úpravy před přijetím zákona č. 144/2017 Sb. služební poměr státního zaměstnance skončil uplynutím doby uvedené v rozhodnutí o skončení služebního poměru, která počínala plynout ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a činila v případě podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona o státní službě, tj. kdy marně uplynula doba, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, 10 dnů.

Podle právní úpravy po přijetí zákona č. 144/2017 Sb. služební poměr státního zaměstnance skončí uplynutím 10 dnů následujících po dni doručení rozhodnutí, jde-li o případy, kdy marně uplynula doba, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů.

Závěr poradního sboru nebyl změnami zákona o státní službě dotčen, neboť jeho předmětem není stanovení okamžiku skončení služebního poměru státního zaměstnance, proto se jej změna § 72 odst. 4 zákona o státní službě přímo netýká.

Uvedená změna se však týká odůvodnění závěru, konkrétně se jedná o stranu druhou odstavce druhý a pátý, kde je stanovení okamžiku skončení služebního poměru státního zaměstnance rozhodnutím služebního orgánu podle § 72 odst. 4 zákona o státní službě zmíněno.